[ISSUE No 01 • SPRING - SUMMER 2013] The Destination issue Summer colour mission in full bloom - HALKIDIKI -THIS SEASON'S **MUST-HAVES** HEALTH & BEAUTY BIKE'N'ROLL a lity PARTY 100 diesel steps forward INTERVIEWS OF 11 NEW ENTREPRENEURS

The pampered child L. Το παραχαίδεμένο παιδί

Η οικογένεια, ως προς το θέμα της αγωγής των παιδιών της, κάνει πολλά σφάλματα. Αυτό που είναι το πλέον σοβαρό στον τόπο μας, είναι το λεγόμενο «παραχάιδεμα». Η τάση δηλαδή των νονιών να κακομαθαίνουν τα παιδιά τους.

Family, in regard with the upbringing of its children, makes a lot of mistakes. The one mistake that is of utmost importance in our country is the so called "pampering". That is the tendency of the parents to spoil their children.

Δρ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Β. ΣΤΑΛΙΚΑΣ Ερευνητής - Κλινικός Αθλητικός - Ψυχολόγος **PHOTOS:** SHUTTERSTOCK

Το παραχάϊδεμα είναι κάτι το εξαιρετικά σοβαρό, γιατί έχει σημαντικές κοινωνικές επιπτώσεις και, ειδικά στη χώρα μας, είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο.

Χαρακτηρίζοντάς το μπορούμε να πούμε ότι είναι μια σπουδαία μορφή σφαλμάτων του περιβάλλοντος. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε να κάνουμε με μια αγωγή κατά την οποία το παιδί προεκτείνει το «εγώ» του, εντελώς ανεμπόδιστα, στην «υπηρεσία του συναισθήματος της ευαρέσκειας». Οι παρορμήσεις του δηλαδή ικανοποιούνται άμεσα και χωρίς καμιά αναστολή (του γίνονται όλα τα χατίρια). Κατά κανόνα το παιδί αυτό «βρίσκεται διαρκώς κάτω από την προστασία της μητέρας», η οποία δεν το αφήνει ποτέ μόνο και κάτω από το πρίσμα μιας συνεχούς αφοσίωσης, φροντίζει ώστε να

Dr. ANASTASIOS B. STALIKAS, Researcher - Clinical Sports Psychologist

Pampering is an extremely important matter, as it has significant social implications and in particular in our country, is especially common.

In an attempt to characterize it we may say that it comprises an important form of errors of the environment. In the case in question we have to deal with an upbringing, in which the child extents its "ego" completely unhindered, in the "service of the sentiment of gratification". That is its impulses are satisfied immediately and without any reservation (all the wishes of the child are realized). As a rule this child is "continuously under the protection of mother", who does not ever leave it alone and under the prism of a continuous com-

παρεμποδίζει κάθε είδος δυσφορίας και δυσκολίας ή κάθε είδος «στερητικών συναισθημάτων».

Σε τι οφείλεται

Το «κακομάθημα» του παιδιού οφείλεται στους γονείς και συνήθως έχει την αρχή του σε όσα οι ίδιοι πέρασαν και δεν θέλουν να περάσουν τα παιδιά τους. Ας δούμε όμως μερικές περιπτώσεις:

α) Υπάρχουν μπτέρες οι οποίες επεκτείνουν χρονικά το ένστικτο φροντίδας και περιποίησης προς το παιδί τους και δεν θέλουν να εννοήσουν ότι αυτό μεγάλωσε. Πρέπει να μείνει «το μικρό τους μωρό», που οφείλουν συνεχώς να προστατεύουν. Είναι, λοιπόν, φυσικό επακόλουθο σπανίως να αναπτύσσεται στο παιδί αυτό το συναίσθημα της ανεξαρτητοποίησης. Στο παιδί θα δοθεί αυτό ακριβώς που η μητέρα ή ο πατέρας στερήθηκαν κατά τη δική τους παιδική πλικία, τόσο ως τρυφερότητα, όσο και ως εκπλήρωση επιθυμιών ή αναγκών. Πόσες φορές ακούμε το συνηθισμένο ρεφρέν: «Θέλω να δώσω στο παιδί μου ό,τι εγώ στερήθηκα». Βέβαια, αλλά μέχρι ποιο σημείο; Εκεί έγκειται ο κίνδυ-

β) Υπάρχουν άτομα ψυχοσυναισθηματικά υστερούντα, τα οποία, λόγω ενός συνεχούς «κακοσυναισθήματος» κατά τη δική τους παιδική ηλικία και νεότητα, παρέμειναν εξαρτώμενα και ανώριμα. Μεταφέρουν, λοιπόν, τα ήδη βιώσαντα «κακοσυναισθήματα» στη χαρακτηρολογική εξέλιξη των παιδιών τους, έχοντας τη γνώμη ότι πράττουν σωστά και σύμφωνα με τη φύση.

γ) Στους αποτυχημένους γάμους το παιδί μεταβάλλεται -από την στερημένη από αγάπη μπτέρα- σε αντικείμενο εκπλήρωσης αναγκών τρυφερότητας και αφοσίωσης.

δ) Στο παραχάιδεμα, πολλές φορές, θα πρέπει να αναζητηθεί μια εξισορρόπηση, ένας συμβιβασμός αισθημάτων ενοχής. Μια μητέρα, η οποία παραμελεί το από προγαμιαίες σχέσεις της ανεπιθύμητο παιδί, κακοσυνηθίζει εκείνο το παιδί που αποκτά νόμιμα, σαν αντιστάθμισμα αυτών που στερήθηκε το πρώτο.

Ακόμη και η εργαζόμενη μητέρα, κατακρίνει τον εαυτό της για τις λίγες ώρες που διαθέτει στο παιδί της. Αυτό είναι που την ωθεί να πλημμυρίζει με αγάπη το παιδί της στις λίγες ελεύθερες ώρες από την εργασία της.

ε) Μια ιδιαίτερη μορφή παραχαϊδέματος βρίσκουμε στην αγωγή εκείνη που ασκούν ο παππούς και η γιαγιά. Για μια ακόμα φορά αναλαμβάνουν το ρόλο των γονέων και δίνουν με προθυμία στο νεαρό βλαστό της οικογένειας ό,τι στέρησαν από τα δικά τους παιδιά.

Ο σταρ

Σύμφωνα με τις περί χαρακτηρολογίας απόψεις, αναπτύσσονται δύο μορφές εγωκεντρικών τύπων. Ο «σταρ» και το «παιδί της μαμάς

> Ο πρώτος, ο «σταρ», γνωρίζει ότι είναι μια αξιοσημείωτη προσωπικότητα. Είναι απαιτητικός και βλέπει στην άμεση εκπλήρωση των επιθυμιών του κάτι το αυτονόπτο. Οι γονείς του και κατά κανόνα η μητέρα του, φρόντισαν ώστε από νωρίς ακόμη να συνειδητοποιήσει ότι πρόκειται περί ενός ωραίου, προικισμένου, θαυμάσιου και εκλεκτού ανθρώπου, που πρέπει να κατέχει μια ιδιαίτερη θέση μεταξύ των συνομηλίκων

Με ένα θαυμάσιο τρόπο απομόνωσης ο «σταρ» κρατιέται μακριά από τους φίλους του, γιατί αυτοί προφανώς θα έχουν μια όχι ευνοϊκή επίδραση πάνω

Ο παππούς και η γιαγιά αναλαμβάνουν το ρόλο των γονέων και δίνουν με προθυμία ό,τι στέρησαν από τα δικά τους παιδιά.

Grandfather and grandmother undertake the parental part and eagerly provide whatever they deprived their own children of.

mitment she takes care so that any kind of discomfort and difficulty or any type of "withdrawal feelings" are hindered.

What is it due to

The "pampering" of the child is due to the parents and usually starts in what they themselves experienced and they do not wish for their children to experience. But let us check some cases:

a) There are mothers who extent in time their instinct of caring and attention to their child and they do not mean to realize that it has grown up. It must remain "their little baby", which they have to protect at all times. It is therefore a natural consequence for this child never to develop the sense of independence. The child will be given exactly what the mother or the father were deprived of during their childhood, either as tenderness or as the fulfilment of wishes or needs. How many times have we heard the common words: "I want to give my child whatever I was deprived of". Certainly, but to what extent? There lies the true danger.

b) There are people who fall short in psychoemotional matters, who due to a constant "bad feeling" during their own childhood and youth, remained dependent and immature persons. Hence, they convey the "bad feelings" they have already experienced in the character development of their children, considering that they act right and in accordance with mother nature.

c) In unsuccessful marriages the child is turned into the object of fulfilment of the need to tenderness and commitment by the deprived of love mother.

d) In pampering, many times, an equilibrium or a compromise for sentiments of guilt, should be sought. A mother, who neglects her child that was the fruit of premarital relations and unplanned pregnancy, pampers the child she legally has, as a counterbalance of what the first was deprived of. In addition the working mother, judges herself for the few hours she spends with her child. This is what pushes her to flood her child with love during the few hours, when she is free from work.

e) A particular form of pampering is found in the upbringing performed by the grandparents. Once more they undertake the part of parents and they eagerly provide the young offspring with everything they deprived their own children of.

The star

According to the views on character studying, two types of egocentric persons develop. The "star" and the "mama's child".

The first one, the "star", knows that he is a remarkable personality. He is demanding and sees the immediate fulfilment of his wishes, which is something that goes without saying. His parents and as a rule his mother, took care so as to realize, even at an early stage, that he is a beautiful, gifted and exquisite

στην εξέλιξή του. Εάν όμως στερηθεί ξαφνικά το θαυμασμό που συνήθισε να απολαμβάνει όπως, π.χ., με την εισαγωγή στο δημοτικό σχολείο, τότε σύντομα η όλη κατάσταση εξελίσσεται σε μια διαρκή ψυχική κρίση, η οποία είναι συνυφασμένη με το πρόβλημα της σχολικής ωριμότητας. Σ΄ αυτή την περίπτωση το «παιδί της μαμάς» επιδιώκει επίσης την πραγματοποίηση των επιθυμιών του, όχι όμως γιατί θέλει να το θαυμάζουν, αλλά γιατί, κατά ένα αξιολύπητο τρόπο, έχει ανάγκη βοήθειας.

Από τη γέννησή του ακόμη το συνήθισαν «στα πούπουλα». Κάθε του αρρώστια υπερτιμήθηκε, κάθε του αδιαθεσία μεγαλοποιήθηκε, ενώ η κάθε μορφή δυσφορίας αντιμετω-

πιζόταν με την άμεση προσπάθεια μετατροπής της σε συναισθήματα ευαρέσκειας. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα την εξάρτησή του από τις γονικές μορφές και κατ΄ επέκταση από την ποσοτική και ποιοτική συναισθηματική τοποθέτηση του περιβάλλοντος προς το άτομό του.

person, who should take a particular position among his age-mates.

By means of a wonderful manner of isolation, the "star" is held apart from his friends, as they obviously will have a negative effect on his development. However, if he is

suddenly deprived of the admiration he is used to enjoy as in the case e.g. of his introduction in the elementary school, then soon the whole situation develops in a constant psychological crisis, which is interwoven with the problem of school maturity. In this case "mama's child" also pursues the realization of his wishes, but not as a reason of an admiration he deserves, but in a pathetic way, because he needs help.

He was accustomed being born "with a silver spoon". Every sickness he had was overestimated, every ailment was magnified, while each discomfort was confronted with the immediate effort to revert it to self-indulgence feelings. All these resulted in his dependence on parental figures and in extent on the

Αυτό, λοιπόν, το είδος διαπαιδαγώγησης είναι δυνατόν να προκαλέσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σοβαρές διαταραχές στην εξέλιξη του παιδιού. Δεν μαθαίνει ποτέ του να παραιτείται από τις στιγμιαίες ενστικτώδεις παρορμήσεις, ενώ οι αξιώσεις που του προβάλλει το περιβάλλον, παραμένουν ανεκτέλεστες. Επειδή δε ούτε και τη μικρότερη αντίσταση δεν έμαθε να υπερνικά, αναπτύσσει ένα αγχώδες σύμπλεγμα όταν χρειαστεί να αντιμετωπίσει τις συνηθισμένες καθημέρινές δυσκολίες, εκτός του οικείου και ασφαλούς οικογενειακού περιβάλλοντος. Το άγχος αυτό είναι εκείνο που τον εμποδίζει να αποκτήσει το αγωνιστικό πνεύμα από το οποίο διακατέχεται το ψυχικά υγιές άτομο. Ο κοινωνικός του κύκλος παραμένει μικρός, προ-

Ο πρώτος, ο «σταρ», γνωρίζει ότι είναι μια αξιοσημείωτη προσωπικότητα.

The first one, the "star" knows that he is a remarkable personality.

> quantitative and qualitative emotional placement of his environment towards him.

> This type of upbringing is therefore possible to lead, under certain conditions, to severe disturbances in the development of the child. He never learns to stand down from his instantaneous instinctive impulses, while the claims the environment presents to him, remain unfulfilled. Because he never learned how to overcome even the slightest resistance, he develops an anxiety complex when he has to deal with the usual daily difficulties, outside his familiar and secure environment of his family. The anxiety is what prevents him from acquiring a competitive spirit, which a psychologically healthy person has. His social circle remains restricted,

teachers prevail.

In game they tend to bond with younger children whom they can order around and by whom they can receive the relevant admiration. During school in a classroom they rarely participate spontaneously. They are usually daydreaming, careless, with a limited ability to concentrated and often they just stand helpless.

Finally the pampered children, as adults, under certain conditions, repel their parents and they often have feelings of hatred towards them. They recognize the cause in their type of upbringing. While they wished to conquer life, they were left helpless and

κειμένου να αποφευχθούν διενέξεις ή προστριβές με τα πρόσωπα του περιβάλλοντος, ενώ η όλη κατάσταση εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου σε μια εξωτερική και «εσωτερική φτώχεια κοινωνικών σχέσεων», όπου προέχουν οι ελάχιστες επαφές και οι επιφανειακοί δεσμοί προς συμμαθητές και δασκάλους. Στο παιχνίδι συνάπτουν σχέσεις με μικρότερα παιδιά που φυσικά, μπορούν να τα διατάξουν και από τα οποία να έχουν το σχετικό θαυμασμό. Κατά τη διάρκεια της σχολικής διδασκαλίας σπάνια συμμετέχουν αυθόρμητα. Είναι συνήθως ονειροπόλα, απρόσεκτα, με περιορισμένη ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης και συχνά στέκονται αβοήθητα. Τέλος, τα παραχαϊδεμένα παιδιά, ως ενήλι-

κες πλέον, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αποκρούουν τους γονείς τους. συχνά μάλιστα αναπτύσσουν αισθήματα μίσους προς αυτούς. Στη μορφή της διαπαιδαγώγησης τους αναγνωρίζουν το αίτιο. Ενώ θα ήθελαν να κατακτήσουν τη ζωή, βρέθηκαν ανήμποροι και κατακτημέ-

so as to avoid arguments or contradictions with people in his environment, while the whole situation develops in time in an external and "internal poverty of social relations", where the few contacts and the superficial bonds with school mates and